

51. In internationaal verband pleiten voor afschaffen accijnsvrijstelling zeescheepvaart

Thema: Fiscale vergroening

In Internationaal verband pleiten voor afschaffen van de accijnsvrijstelling voor de zeescheepvaart

- De verkoop van brandstof door de zeescheepvaart is in Nederland, net als in de andere EU-landen, van accijnzen vrijgesteld.
- De afschaffing vergt aanpassing van de Richtlijn energiebelastingen aangezien de vrijstelling voor de zeescheepvaart nu verplicht is op grond van deze richtlijn.
- Onderhavige maatregel betreft het in internationaal verband pleiten voor afschaffen van deze (verplichte) accijnsvrijstelling in de hele EU.

Doel

- Het beprijzen van de zeescheepvaart.

Achtergrond/rationale

- Door het afschaffen van de accijnsvrijstelling wordt de zeescheepvaart beprijsd, waardoor een prikkel ontstaat om de energie-efficiëntie te verhogen. In vrijwel alle andere sectoren wordt de brandstof wel belast.
- De vrijstelling voor de zeescheepvaart is verplicht op grond van de Richtlijn energiebelastingen. Aanpassingen aan de Richtlijn energiebelastingen moeten met unanieme instemming van alle lidstaten gebeuren.
- In aanmerking moet worden genomen dat de kans aanwezig is dat bij een accijns in alleen de EU zeeschepen (vlak) buiten de EU brandstof bunkeren. Een mondiale heffing heeft daardoor de voorkeur. In de Internationale Maritieme Organisatie wordt een voorstel besproken voor een mondiale heffing op brandstof, waarbij de opbrengsten worden gebruikt voor onderzoek naar verdere verduurzaming van de sector.

Effecten

Economie	<p>Bij afschaffing van de accijnsvrijstelling wordt de verkoop van halfzware olie en gasolie belast. Hierdoor wordt de brandstof duurder voor de zeescheepvaart.</p> <ul style="list-style-type: none">• Het accijnstarief voor halfzware olie en gasolie bedraagt vanaf 01-01-2020 € 503,62 per 1.000 liter.• Het accijnstarief voor zware stookolie bedraagt vanaf 01-01-2020 € 37,76 per 1.000 kg• Afschaffen van de accijnsvrijstelling voor de zeevaart kan nadelige gevolgen hebben voor de internationale concurrentiepositie van de Nederlandse havens vanwege bunkerlocaties buiten de EU, de koopvaardij, waterbouw en visserij. In de zeevisserij schakelen veel vissers als gevolg van het pulsverbod terug naar de boomkor met een aanzienlijk groter brandstofverbruik en daarmee samenhangend een minder goede businesscase. Het afschaffen van accijnsvrijstelling zal die businesscase verder verslechteren.• In geval van stijgende kosten kunnen deze kosten, vanwege de internationale concurrerende markt waarop wordt geopereerd door de zeevaart, meestal niet worden doorberekend aan de verlader of burger en in de visserij bijvoorbeeld wordt de visvangst aangeboden op de afslag waar een prijs tot stand komt die los staat van de gemaakte kosten.
Budgettaire aspecten	<ul style="list-style-type: none">• Bij afschaffing van de accijnsvrijstelling wordt de verkoop van zware stookolie, halfzware olie en gasolie belast. Het huidige accijnstarief voor stookolie is € 37,76 per 1.000 kg en het tarief voor halfzware olie en gasolie bedraagt vanaf 01-01-2020 € 503,62 per 1.000 liter.• Er zijn geen gegevens beschikbaar over omvang van de hoeveelheid brandstof die zou worden belast.
Milieueffecten	<ul style="list-style-type: none">• Het afschaffen van de accijnsvrijstelling voor de zeescheepvaart heeft verschillende effecten op de CO₂-emissies, en hangt in belangrijke mate af van het gelijke speelveld.• Indien dat gelijke speelveld onvoldoende is, zal er een 'carbon leakage zijn' waardoor het uiteindelijke effect beperkt is. Nader onderzoek is nodig om uit te zoeken hoe de effecten op elkaar inwerken en wat dit betekent voor de uiteindelijke CO₂-reductie.

Overige effecten	<ul style="list-style-type: none"> Weerstand vanuit het bedrijfsleven is te verwachten, wat mogelijk zal leiden tot juridische procedures. Bij het draagvlak dient ook de opinie van de andere EU-landen meegenomen te worden in de beoordeling: zij zullen met aanpassing van de Richtlijn Energiebelastingen moeten instemmen.
Uitvoeringsaspecten	<p>Structuurwijziging (klein)</p> <p>Indien internationaal overeenstemming hierover wordt bereikt, betekent deze wijziging een vereenvoudiging. Deze wijziging draagt bij aan het voorkomen van fraude. Doorlooptijd: waarschijnlijk één jaar.</p>